

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

ЗАПОВЕД

№ РД09-16/20.08.2024

На основание чл. 14, ал. 1, т. 2 и чл. 65, ал. 1, т. 3 от Закона за културното наследство (ЗКН), чл. 65, чл. 66, ал. 1, чл. 69, ал. 1, т. 1 и чл. 71 от Административнопроцесуалния кодекс, предложение на директора на НИНКН с вх. № 33-00-978/15.12.2022 г. и внесени с писмо с вх. № 24-07-71/22.02.2024 г. окончателни текстови и графични материали по чл. 29, ал. 3 от Наредба № 3 от 10.07.2019 г. и писмо с вх. № 33-00-319/10.04.2024 г., Решение по т. Други на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности (СЕСОНКЦ), назначен със Заповед № РД09-875/26.08.2022 г. на министъра на културата, съгласно Протокол № 101 от заседание на СЕСОНКЦ, състояло се на 19-20.12.2022 г., одобрен от министъра на културата с рег. № ПР-44/05.06.2023 г. и Уведомление по чл. 66 от АПК, с изх. № 24-07-71/11.03.2024 г.

НАРЕЖДАМ:

1. Предоставям статут и определям режими за опазване (териториален обхват – граници, охранителна зона и предписания за опазване) на обект **„Некропол на Месамбрия-Месемврия“, общ. Несебър, обл. Бургас**, с класификация на единична археологическа недвижима културна ценност (ЕАНКЦ), с категория „национално значение“.

1.1. Определям режими за опазване на единичната археологическа недвижимата културна ценност (ЕАНКЦ), както следва:

1.1.1. Териториален обхват и граници на ЕАНКЦ „Некропол на Месамбрия – Месемврия“, общ. Несебър:

1.1.1.1. Териториален обхват ЕАНКЦ:

Териториалният обхват включва ПИ с идентификатори: 51500.502.268, 51500.502.270, 51500.502.271, 51500.502.272, 51500.502.273, 51500.502.274, 51500.502.274, 51500.502.275, 51500.502.276, 51500.502.277, 51500.502.278, 51500.502.279, 51500.502.280, 51500.502.281, 51500.502.282, 51500.502.283, 51500.502.286, 51500.502.287, 51500.502.288, 51500.502.292, 51500.502.293, 51500.502.294, 51500.502.295, 51500.502.295, 51500.502.296, 51500.502.297, 51500.502.298, 51500.502.299, 51500.502.300, 51500.502.301, 51500.502.303, 51500.502.304, 51500.502.305, 51500.502.305, 51500.502.310, 51500.502.311, 51500.502.312, 51500.502.313, 51500.502.314, 51500.502.315, 51500.502.316, 51500.502.317, 51500.502.318, 51500.502.319, 51500.502.320, 51500.502.321, 51500.502.322, 51500.502.323, 51500.502.324, 51500.502.325, 51500.502.326, 51500.502.327, 51500.502.328, 51500.502.329, 51500.502.331, 51500.502.332, 51500.502.333, 51500.502.334, 51500.502.335, 51500.502.336, 51500.502.337, 51500.502.338,

51500.502.339, 51500.502.340, 51500.502.341, 51500.502.342, 51500.502.429, 51500.502.430, 51500.502.431, 51500.502.432, 51500.502.433, 51500.502.434, 51500.502.443, 51500.502.444, 51500.502.445, 51500.502.446, 51500.502.447, 51500.502.448, 51500.502.449, 51500.502.450, 51500.502.451, 51500.502.452, 51500.502.453, 51500.502.454, 51500.502.455, 51500.502.456, 51500.502.479, 51500.502.481, 51500.502.518, 51500.502.521, 51500.502.561, 51500.502.803 и части от ПИ с идентификатори: 51500.502.291, 51500.502.428 и 51500.502.268.

Обща площ на ЕАНКЦ – 161 539 кв. м

1.1.1.2. Граници на ЕАНКЦ:

- **от североизток:** по североизточната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.270; по западните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.268, 51500.502.292 и 51500.502.291; по част от североизточната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.291; по западната и част от североизточната граници на ПИ с идентификатор 51500.502.285; по западната и североизточната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.286; по североизточната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.287; по североизточната и част от западната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.304; по западната на ПИ с идентификатор 51500.502.305; по част от западната, североизточната и източна граници на ПИ с идентификатор 51500.502.304; по част от североизточната на ПИ с идентификатор 51500.502.291 до точка 5.
- **от изток:** от точка 5 по права линия през ПИ с идентификатор 51500.502.291 до точка 6.
- **от югоизток:** от точка 6 по югоизточните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.434, 51500.502.443, 51500.502.433 и 51500.502.444; по южните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.444 и 51500.502.445; по югоизточната и южни граници на ПИ с идентификатор 51500.502.446; по югоизточната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.518.
- **от запад:** по западната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.518; по западната и част от северозападните граници на ПИ с идентификатор 51500.502.450; по западните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.455, 51500.502.456 и 51500.502.457; по част от южната и западната граници на ПИ с идентификатор 51500.502.452; по част от южната, западната и част от северната граници на ПИ с идентификатор 51500.502.429 до точка 1; от точка 1 по права линия през ПИ с идентификатори 51500.502.428 и 51500.502.342 до точка 2; от точка 2 по западната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.341; по част от южната, западната и част от северната граници на ПИ с идентификатор 51500.502.325; по западните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.282, 51500.502.283 и 51500.502.271 до точка 3; от точка 3 по права линия през ПИ с идентификатор 51500.502.268 до точка 4; от точка 4 по западната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.270.

Координатен регистър на проектните гранични точки на АНКЦ

Координатна система БГС 2005г.-Кадастрална

No	X (m)	Y (m)
1	4727361.97	681958.07
2	4727380.61	681958.09
3	4727513.93	682020.77

4	4727521.81	682027.77
5	4727309.46	682454.84
6	4727287.16	682457.38

1.1.2. Териториален обхват и границите на охранителна зона А и некропол на ЕАНКЦ
„Некропол на Месамбрия – Месемврия“, общ. Несебър:

1.1.2.1. Териториален обхват на охранителната зона по КККР:

Териториалният обхват включва ПИ с идентификатори: 51500.502.104, 51500.502.105, 51500.502.106, 51500.502.107, 51500.502.108, 51500.502.109, 51500.502.110, 51500.502.111, 51500.502.112, 51500.502.113, 51500.502.114, 51500.502.115, 51500.502.116, 51500.502.117, 51500.502.118, 51500.502.119, 51500.502.120, 51500.502.121, 51500.502.122, 51500.502.123, 51500.502.124, 51500.502.125, 51500.502.126, 51500.502.127, 51500.502.128, 51500.502.129, 51500.502.130, 51500.502.131, 51500.502.132, 51500.502.133, 51500.502.134, 51500.502.135, 51500.502.136, 51500.502.137, 51500.502.138, 51500.502.139, 51500.502.140, 51500.502.141, 51500.502.142, 51500.502.143, 51500.502.144, 51500.502.166, 51500.502.167, 51500.502.168, 51500.502.169, 51500.502.170, 51500.502.171, 51500.502.172, 51500.502.173, 51500.502.173, 51500.502.174, 51500.502.175, 51500.502.176, 51500.502.177, 51500.502.178, 51500.502.179, 51500.502.180, 51500.502.181, 51500.502.182, 51500.502.183, 51500.502.184, 51500.502.185, 51500.502.186, 51500.502.187, 51500.502.188, 51500.502.189, 51500.502.190, 51500.502.191, 51500.502.192, 51500.502.193, 51500.502.194, 51500.502.195, 51500.502.196, 51500.502.197, 51500.502.198, 51500.502.199, 51500.502.200, 51500.502.233, 51500.502.234, 51500.502.234, 51500.502.235, 51500.502.235, 51500.502.236, 51500.502.237, 51500.502.238, 51500.502.239, 51500.502.240, 51500.502.241, 51500.502.242, 51500.502.243, 51500.502.244, 51500.502.245, 51500.502.246, 51500.502.247, 51500.502.248, 51500.502.249, 51500.502.250, 51500.502.251, 51500.502.252, 51500.502.255, 51500.502.256, 51500.502.257, 51500.502.257, 51500.502.258, 51500.502.259, 51500.502.260, 51500.502.261, 51500.502.262, 51500.502.263, 51500.502.264, 51500.502.265, 51500.502.266, 51500.502.267, 51500.502.269, 51500.502.284, 51500.502.342, 51500.502.343, 51500.502.344, 51500.502.345, 51500.502.346, 51500.502.347, 51500.502.348, 51500.502.349, 51500.502.350, 51500.502.351, 51500.502.352, 51500.502.353, 51500.502.354, 51500.502.355, 51500.502.356, 51500.502.357, 51500.502.358, 51500.502.359, 51500.502.360, 51500.502.361, 51500.502.362, 51500.502.362, 51500.502.363, 51500.502.363, 51500.502.364, 51500.502.365, 51500.502.366, 51500.502.367, 51500.502.368, 51500.502.369, 51500.502.370, 51500.502.371, 51500.502.372, 51500.502.373, 51500.502.374, 51500.502.375, 51500.502.416, 51500.502.417, 51500.502.418, 51500.502.419, 51500.502.420, 51500.502.421, 51500.502.422, 51500.502.423, 51500.502.424, 51500.502.425, 51500.502.426, 51500.502.427, 51500.502.457, 51500.502.458, 51500.502.459, 51500.502.460, 51500.502.461, 51500.502.462, 51500.502.463, 51500.502.464, 51500.502.465, 51500.502.466, 51500.502.467, 51500.502.468, 51500.502.469, 51500.502.470, 51500.502.471, 51500.502.472, 51500.502.514, 51500.502.516, 51500.502.517, 51500.502.524, 51500.502.799, 51500.502.877, 51500.502.878 и части от ПИ с идентификатори: 51500.502.201, 51500.502.268, 51500.502.428.

Обща площ – 153 152 кв. м

1.1.2.2. Граници на охранителната зона по КККР:

- **от север:** по северните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.104, 51500.502.105, 51500.502.106, 51500.502.107, 51500.502.108, 51500.502.109, 51500.502.131, 51500.502.133 и 51500.502.134; по западната и част от северната граници на ПИ с идентификатор 51500.502.189; по западните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.185, 51500.502.186, 51500.502.187, 51500.502.188, 51500.502.167 и 51500.502.166; по северните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.166, 51500.502.168, 51500.502.169, 51500.502.170, 51500.502.171, 51500.502.172, 51500.502.173, 51500.502.174 и 51500.502.284;
- **от изток:** по границата на АНКЦ;
- **от юг:** по южната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.517; по югозападната на 51500.502.516; по част от югоизточната на ПИ с идентификатор 51500.502.468; по югоизточната на ПИ с идентификатор 51500.502.471; по югоизточната на ПИ с идентификатор 51500.502.514.
- **от запад:** по западните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.514, 51500.502.472, 51500.502.458, 51500.502.424, 51500.502.426, 51500.502.427, 51500.502.799 до точка 7; от точка 7 по права линия през ПИ с идентификатор 51500.502.415 до точка 8; от точка 8 по западната граница на ПИ с идентификатор 51500.502.417; по част от южната, по западната и по част от северната граници на ПИ с идентификатор 51500.502.416; по западните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.373, 51500.502.374, 51500.502.375, 51500.502.360, 51500.502.359, 51500.502.246, 51500.502.247, 51500.502.233 до точка 9; от точка 9 по права линия през ПИ с идентификатор 51500.502.201 до точка 10; от точка 10 по западните граници на ПИ с идентификатори 51500.502.125, 51500.502.126, 51500.502.127, 51500.502.117, 51500.502.114, 51500.502.115, 51500.502.116 и 51500.502.104.

Координатен регистър на проектните гранични точки на охранителната зона
Координатна система БГС 2005г.- Кадастрална

No	X (m)	Y (m)
7	4727314.46	681683.68
8	4727323.08	681684.16
9	4727526.58	681695.26
10	4727537.01	681695.91

2. Предписания за опазване на:

2.1. Предписания за опазване на територията на ЕАНКЦ::

1. Инвестиционно проектиране се извършва след предварително проведено спасително археологическо проучване, в рамките на застрояването, определено с визата за проектиране.

2. След приключване на спасителното проучването, по б. „а“ по искане на Музей „Старинен Несебър“ или научния ръководител на проучването, Министерът на културата

назначава комисия по реда на чл. 158 а от ЗКН, която предлага мерките за опазване и бъдещата съдба на разкритите археологически структури.

3. Главният архитект на гр. Несебър задължително уведомява Музей „Старинен Несебър” за одобрените устройствени планове и издадените визи за проектиране и разрешения за строеж на територията на недвижимата археологическа културна ценност.

4. Заданията и визите за проектиране, проектите за устройствено планиране и инвестиционно проектиране подлежат на съгласуване по реда на чл. 83 и чл. 80, на основание на чл. 84 от ЗКН.

5. Предвид констатациите по т. 2 и т. 4 от протокола на междуведомствената комисия в ПИ с идентификатор 51500.502.314, 51500.502.479 и 51500.502.449 е допустимо терасовидно застрояване по естествения релеф (с надземни етажи от 2 до 4 етажа), което да запази визуалната връзка между материка и полуострова и осъществи прехода към реализираното масирано застрояване. Застрояването да осигури възможност за експониране на цисти в групи, които включват както запазени *in situ*, така и пренесени от други участъци единични каменни съоръжения в добро физическо състояние и със специфична типологична принадлежност, като се спазват разпоредбите на чл. 169, ал.2 от ЗКН.

2.2. Предписания за опазване на охранителната зона на ЕАНКЦ:

1. Всякакви изкопни дейности в територия на охранителната зона да бъдат осъществявани задължително под наблюдението на специалист — археолог, съгласно разпоредбите на ЗКН.

2. Главният архитект на гр. Несебър задължително уведомява Музей ”Старинен Несебър” за издадените визи за проектиране и разрешения за строеж на територията на охранителната зона на недвижимата културна ценност.

3. При разкриване на структури, имащи характеристиките на недвижими културни ценности, се процедира съгласно изискванията на чл. 160, ал. 2 от ЗКН, а проектната документация се съгласува с Министерство на културата.

2.3. Общи предписания и препоръки за опазване на територията на ЕАНКЦ „Некропол на Месамбрия – Месемврия“:

След приключване на процедурата по предоставяне на статут на обекта, определените граници и предписания за опазване на територията на недвижимата културна ценност и на охранителната ѝ зона, следва да бъдат отразени в общите и подробните устройствени планове на населеното място, съгласно изискванията на чл. 79, ал. 6 от ЗКН.

Обектът да бъде отразен в кадастралната карта, съгласно Наредба № РД-02-20-5/15.12.2016 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри (обн. ДВ., бр.4/13.01.2017 г.). Община Несебър, следва да уведоми заинтересованите лица.

3. Основни съображения за издаване на акта:

В писмо от НИНКН с вх. № 33-00-978/15.12.2022 г. и внесени с писмо с вх. № 24-07-71/22.02.2024 г. окончателни текстови и графични материали по чл. 29, ал. 3 от Наредба № 3

от 10.07.2019 г., писмо с вх. № 33-00-319/10.04.2024 г, във връзка с Решение по т. Други от заседание на Специализирания експертен съвет за опазване на недвижимите културни ценности (СЕСОНКЦ) № 101, съгласно Протокол с рег. № ПР-44/05.06.2022 г., на което предложението на НИНКН е разгледано по реда на чл. 64, ал. 3 от ЗКН и Протокол от 07.08.2012 г. на междуведомствена комисия, назначена със Заповед № РД9К-157/31.07.2012 г. на министъра на културата, са посочени следните мотиви за направеното предложение:

„Некрополът на Месамбрия-Месемврия“, притежава статут на археологическа недвижима културна ценност, с предварителна категория „национално значение“ по смисъла на чл. 146, ал. 3 от ЗКН. Част от него, между провлака и ул. „Зорница“, попада и в обхвата на охранителната зона на обект „Старинен град Несебър“, с класификация на археологическа, архитектурно-строителна и урбанистична групов недвижима културна ценност – археологически резерват и историческо селище, с категория „световно значение“ и „национално значение“, с актуализиран статут със Заповед № РД9Р-2/23.11.2023 г., обнародвана в ДВ, бр. 15 от 20.02.2024 г., изменяща Заповед № РД9Р-14/05.06.2015 г. на министъра на културата, обнародвана в ДВ, бр. 51 от 2015 г.

Некрополът на Месамбрия Понтика/Месемврия е бил разположен на материка, западно от провлака, водещ към полуострова, върху обширни участъци, използвани през вековете единствено за погребални нужди. Застрояването в тази територия, която днес попада в рамките на „Новия град“, започва в началото на XX век и при строителство често се откриват или унищожават гробни съоръжения.

Първата локализация на некропола е направена през 1911 г. от проф. Кацаров, който описва неговото разположение в м. Брегът, близо до провлака и съществуващите тогава там турски гробища. През есента на 1931 г. Гавраил Кацаров отново констатира, че при новото строителство много гробове са били разрушени, а материалите разпръснати. Още тогава става ясно, че античния некропол на Месамбрия заема твърде обширна територия, както и че някои от цистовите гробове са били ограбени още в древността.

По-систематични проучвания са проведени от проф. Иван Гълъбов, в периода 1948-1952 г., когато са открити няколко десетки антични гробни съоръжения. В следващите повече от четири десетилетия системни археологически проучвания не са провеждани, а строителните дейности в зоната на некропола са съпътствани само от археологически наблюдения спорадични спасителни разкопки. След 1990 г. територията на некропола става обект на интензивно застрояване с многоетажни сгради, с дълбоки основи, което довежда до разрушаването на стотици гробни съоръжения.

През 2007-2010 г. в кварталите 54 и 54А са проведени мащабни спасителни археологически проучвания на два съседни имота, на север и на юг от ул. „Иван Вазов“.

Гробните съоръжения, откривани през годините, се отнасят към четири исторически периода – класическа и елинистическа епоха, римска епоха, късноантична епоха и средновековна епоха. Находките, открити по време на тези проучвания, са постъпили във фонда на музей „Старинен Несебър“.

В некрополите преобладават гробните съоръжения, които представляват проста правоъгълна яма с инхумация. Отсъствието на каквото и да е обозначение за гробната яма е предпоставка много от тези структури да са разрушени по време на строителни дейности с тежка механизирани техника.

Сигнали за открити по време на строителството гробни структури са подавани само в случаите, при които са налични зидани / цистови гробове, които се отнасят към елинистическата епоха. Статистиката от редовните разкопки през 2007-2010 г. показва обаче, че цистовите гробове представляват само една малка част от гробните съоръжения от елинистическата епоха.

Всички документираните гробни съоръжения се локализируют върху обширна, в по-голямата си част застроена днес територия в т. нар. „Нов град“ или „Квартала“, на запад от полуострова и провлака. На базата на наличните архивни данни за границите на некрополите е изготвено и предложението на комисията от 2012 г. за декларирането на некрополите като самостоятелна недвижима културна ценност.

Настоящата Заповед да се впише в Националния публичен регистър на недвижимите културни ценности към Националния институт за недвижимо културно наследство.

Пълният текстови и графичен материал за обекта по т. 1, приложение към настоящата заповед, се съхраняват в Националния документален архив на Националния институт за недвижимо културно наследство. Достъпът до него се осъществява чрез регистъра по чл. 68 от ЗКН към Националния институт за недвижимо културно наследство.

Настоящата заповед да се обнародва в Държавен вестник съгласно чл. 65, ал. 2 от ЗКН.

На основание чл. 72, във връзка с чл. 66 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) заповедта да се съобщи по реда на чл. 18а от АПК на Областна администрация-Бургас, с адрес: ул. „Цар Петър“ № 1, гр. Бургас, Община Несебър, с адрес: ул. „Еделвайс“ № 10 и Музей „Старинен град Несебър“, с адрес: ул. „Месамбрия“ № 2А, гр. Несебър, както и чрез публикуване на интернет страницата на Областна администрация-Бургас, Община Несебър и Министерство на културата.

Заповедта може да се обжалва по реда на АПК пред Административен съд – София град в едномесечен срок от съобщението за издаването ѝ или в 14-дневен срок от отделните съобщения за издаването ѝ до участвалите в производството.

НАЙДЕН ТОДОРОВ

Министър на културата

